

Міністерство освіти і науки України
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ
Кафедра містобудування

Силабус навчальної дисципліни
Типологія містобудівних об'єктів

Освітній рівень	другий освітньо-науковий рівень	
Форма навчання	денна	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	Архітектура та містобудування	
Програма навчання	За вибором студента	
Обсяг дисципліни	3,5 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	індивідуальна робота	
Форми семестрового контролю	іспит	

Розробники:

Іносова Тетяна Юріївна, старший викладач кафедри містобудування

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Типологія містобудівних об'єктів» є складовою програми навчання за спеціальністю містобудування і важливим фактором організації знань студентів магістратури.

Вивчення основ типологічного аналізу дає змогу сформулювати для об'єктів різних типів особливі проблеми, а для подібних об'єктів розробити єдині програми, норми та прийоми містобудівних рішень. та дізнатися про методи аналізу конфліктних ситуацій, засобів проектування та будівництва.

Метою даного спецкурсу є засвоєння студентами засобів виділення ознак подібності та відмінності містобудівних об'єктів, що є основою визначення їх різновидів, визначення об'єктів різних типів та їх класифікаційних ознак. Містобудівні об'єкти відрізняються за своїми розмірами і складністю, природними умовами, особливостями функціонування, планувальною структурою, часом виникнення, рівнем і темпами розвитку тощо.

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Кредити	Години	Семестр	
			I	

Всього годин за навчальним планом, з них:	3,5	105	105	
Аудиторні заняття, у т.ч.:		24	24	
лекції		20	20	
практичні заняття		4	4	
Самостійна робота		73	73	
Форма підсумкового контролю		8	8	Оцінка практичних робіт, іспит

2. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є засвоєння студентами засобів виділення ознак подібності та відмінності містобудівних об'єктів, що є основою визначення їх різновидів, визначення об'єктів різних типів та їх класифікаційних ознак.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни, є поглиблене ознайомлення студентів з основними чинниками та ознаками, які характеризують містобудівні об'єкти, та з критеріями їх належності до того чи іншого типу. Вивчення історії створення історичних та планових міст на прикладах світового рівня, засвоєння методики порівняння і аналізу містобудівних об'єктів сьогодення.

Методи навчання: вербальний (лекція, пояснення, роз'яснення, розповідь, бесіда, дебати), наочний (ілюстрації, презентації, демонстрації), робота з книгою (вивчення, ознайомлення, реферування, цитування, складання плану).

Форма навчання: групова

Компетентності студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

- Поглиблене засвоєння фахових знань в містобудуванні, здатність до оволодіння спеціалізованими знаннями на рівні містобудівних проблем розвитку архітектурного середовища поселень різного типу,
- здатність до типологічного аналізу об'єктів містобудування на різних рівнях з відповідними висновками,
- розв'язання складних задач і проблем порівняння містобудівних об'єктів,
- здатність застосовувати інноваційні підходи і методи в вивченні та аналізі містобудівних об'єктів в їх зв'язку зі сталим розвитком поселень.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- визначення поняття «містобудівний об'єкт» та класифікації містобудівних об'єктів, цілі класифікації,
- проблеми та методи їх подолання на рівні різних типологічних об'єктів.
- містобудівні прийоми для рішення складних питань містобудівних об'єктів.
- міжнародні правові документи по збереженню та відновленню історичних міст

- міжнародні правові документи в сфері містобудівної діяльності

вміти:

- провести аналіз будь-якого міста за рівнями містобудівної типології
- використовувати нові тенденції містобудівних рішень на різних рівнях містобудівного наукового дослідження та проектування
- застосовувати сучасні принципи і методи архітектурно-містобудівної діяльності у формуванні урбанізованого середовища;
- впроваджувати інноваційні засоби і методи дослідження містобудівних об'єктів
- в проектах та дослідженнях забезпечувати виконання законів України та міжнародних норм в галузі архітектури та містобудування.

3. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

№ п/п	Назва тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна
Змістовний модуль 1. Поняття типології, класифікація різних містобудівних об'єктів, історичні міста				
1	<u>Тема 1.</u> Поняття типології, цілі класифікації. Визначення поняття містобудівного об'єкту. Класифікація містобудівних об'єктів у відповідності з етапами містобудівного проектування. Види класифікацій.	2	—	6
2	<u>Тема 2.</u> Класифікація міст за чисельністю, , вибухоподібний характер зростання населення міст у XX сторіччі. Міста-мільйонери, агломерації, конурбації, метрополіси, мегаполіси.	2	—	6
3	<u>Тема 3.</u> Класифікація міст за рівнем впливу. Місто світового рівня. Інтернаціоналізація міст, риси світових або глобальних міст. Значення транснаціональних корпорацій для розвитку міст.	2		6
4	<u>Тема 4.</u> Класифікація міст за типом планувальної структури. Лінійні міста.	2	4	6
5	<u>Тема 5.</u> Правові міжнародні документи по збереженню історичного середовища. Програми ЮНЕСКО, правові засади збереження, відтворення та охорони культурно-історичного середовища.	2	—	6
6	<u>Тема 6.</u> Інституційні та правові проблеми збереження культурної спадщини України. Базові закони України. Закон України про збереження об'єктів культурної та природної спадщини, включених і запропонованих для включення до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	2	—	6
	Разом за змістовним модулем 1	12	4	36

Змістовний модуль 2.				
1	Тема 1. Нові міста. Класифікація нових міст за П'єром Мерленом. Три варіанти розміщення нових міст.	2	-	6
2	Тема 2. Нові міста, що розміщуються відокремлено від урбанізованої території і не пов'язані з нею. Перенос столиць.	2	2	6
3	Тема 3. Нові міста, що розміщуються на урбанізованій території, але не являються її продовженням. План Аберкромбі.	2	2	6
4	Тема 4. Нові міста, що розміщуються на урбанізованій території і є її продовженням. План п'яти пальців, Копенгаген. Скандинавська містобудівна політика	2	-	6
5	Тема 5. Нові міста сучасного містобудування. Розумні міста.	2	2	6
Разом за змістовним модулем 2		10	6	30
Індивідуальна робота		–	–	10
Підготовка до іспиту		–	–	5
Всього		10	6	81

4. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття типології, цілі класифікації. Визначення поняття містобудівного об'єкту. Класифікація містобудівних об'єктів у відповідності з етапами містобудівного проектування. Види класифікацій.	2
2	Класифікація міст за чисельністю, , вибухоподібний характер зростання населення міст у XX сторіччі. Міста-мільйонери, агломерації, конурбації, метрополіси, мегаполіси.	2
3	Класифікація міст за рівнем впливу. Місто світового рівня. Інтернаціоналізація міст, риси світових або глобальних міст. Значення транснаціональних корпорацій для розвитку міст.	2
4	Класифікація міст за типом планувальної структури. Лінійні міста.	2
5	Правові міжнародні документи по збереженню історичного середовища. Програми ЮНЕСКО, правові засади збереження, відтворення та охорони культурно-історичного середовища.	2
6	Інституційні та правові проблеми збереження культурної спадщини України. Базові закони України. Закон України про збереження об'єктів культурної та природної спадщини, включених і запропонованих для включення до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	2
7	Нові міста. Класифікація нових міст за П'єром Мерленом. Три варіанти розміщення нових міст.	2
8	Нові міста, що розміщуються відокремлено від урбанізованої території і не пов'язані з нею. Перенос столиць.	2
9	Нові міста, що розміщуються на урбанізованій території, але не являються її продовженням. План Аберкромбі.	2
10	Нові міста, що розміщуються на урбанізованій території і є її	2

	продовженням. План п'яти пальців, Копенгаген. Скандинавська містобудівна політика	
11	Нові міста сучасного містобудування. Розумні міста.	2
	Усього	22

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Презентації на тему- Аналіз історичного міста за вибором з точки зору типологічного аналізу.	2
2	Презентації на тему – Аналіз нового, або планового міста за вибором з точки зору типологічного аналізу.	2
3	Презентації на тему – Приклади планувальних структур міст світу.	2
4	Презентації на тему – перенос столиць світу, містобудівні цілі.	2
5	Презентації на тему – нові міста сучасності, їх особливості.	2
	Усього	10

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу змістовного модуля 1.	5
2	Підготовка до практичних занять	20
3	Виконання індивідуального завдання	30
4	Підготовка до заліку	5
	Усього	60

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Усний та письмовий контроль, захист індивідуального завдання.

8. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Для оцінки знань студентів застосовується рейтингова система оцінювання, яка враховує оцінки, одержані за результатами поточного контролю - підготовки до практичних занять, захисту індивідуального завдання та підсумкового контролю у вигляді іспиту.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Поточне оцінювання		Індивідуальне завдання	Іспит	Сума балів
Змістовні модулі				
1	2			
5	5	60	30	100

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Дэннел Брук. История городов будущего. Институт медиа, архитектуры и дизайна «Стрелка». 2016. – 434 стр.
2. Кушніренко М. М. Исторические этапы развития городов Украины: Учебное пособие. – Київ, Логос, 2014. – 196 с.
3. Кушніренко М.М., Ломбардини Н. История возникновения и развития города. History of city foundation and development: учебное пособие для студ. высш. учебн. зав. Харьков: «Оперативная полиграфия», 2015. – 57 с.
4. Палеха Ю. Н., Монклюс Х. Инновационные технологии развития города. Advanced technologies of city development: учебное пособие для студ. высш. учебн. зав. Харьков: «Оперативная полиграфия», 2015. – 58 с.
5. Петришин Г. П., Іваночко У. І., Ідак Ю. В. та ін. Історичні архітектурно-містобудівні комплекси. Наукові методи дослідження: Навчальний посібник / За ред. Г. П. Петришин. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2006. – 212 с.
6. Пьер Мерлен, Новые города. Paris. 1969. Прогресс. Москва. 1975 – 256 стр.
7. Проблемы теории и истории архитектуры Украины, сборник научных трудов 18, Одесса «Астропринт» 2018 г. 64-68 стр.
8. Тімохін В. О., Шебек Н. М., Малік Т. В. та ін. Основи дизайну архітектурного середовища: Підручник. – К.: КНУБА, 2010. – 400 с.
9. Шебек Н. М. Типологія архітектурного середовища: Конспект лекцій. – К.: КНУБА, 2000. – 24 с.
10. Шпаковська В. Т. Формування середовища для людей з обмеженими фізичними можливостями. Конспект лекцій. – К.: КНУБА, 2012.
11. Яблонська Г. Д. Економічна ефективність і якість містобудівних та архітектурних рішень: навчальний посібник. – К.: КНУБА, 2013. – 120 с.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Гутнов А. Э. Эволюция градостроительства. - Стройиздат, 1984. - 297 с.
2. Зитте К. Художественные основы градостроительства / Пер. с нем. - М.: Стройиздат, 1993. - 255 с.
3. Линч К. Образ города / Пер. с англ. В. Л. Глазычева; Сост. А. В. Иконников; Под ред. А. В. Иконникова. – М.: Стройиздат, 1982. – 328 с.
4. Линч К. Совершенная форма в градостроительстве / Пер. с англ. В. Л. Глазычева; Под ред. А. В. Иконникова. – М.: Стройиздат, 1986. – 264 с.
5. Рудницкий А. М. Управление городской средой / А. М. Рудницкий. – Львов: Вища шк. Изд-во при Львов. ун-те, 1985. – 108 с.
6. Саймондс Д.О. Ландшафт и архитектура; [пер. с англ.]. –М.: Изд. по строительству, 1965. -194с.
7. Тімохін В. О. Архітектура міського розвитку. 7 книг з теорії містобудування. – К.: КНУБА, 2008. – 629 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Мережа Глобального Договору в Україні. UN Global Compact. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://globalcompact.org.ua/> (дата звернення 19.04.2020). – Назва з екрана.
2. Стамбульська декларація з населених пунктів: Декларація/ Організація Об'єднаних Націй (ООН) – Стамбул, 1996. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_508 (дата звернення 19.04.2020). – Назва з екрана.
3. Хартия «Города Европы на пути к устойчивому развитию» (Ольборгская хартия). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dzyalosh.ru/02-dostup/books/otcrit/r3-hartiy.html> (дата звернення 19.04.2020). – Назва з екрана.

РОЗРОБНИК: _____ Т.Ю.Іносова

Гарант освітньої програми _____ Н.М.Шебек

Силабус затверджено на засіданні кафедри
містобудування

протокол № _____ від «_____» _____ 2021 року